

UTTALELSE OM STATSBUDSJETTET 2017

Til: Stortingets finanskomité
Kopi: Finansdepartementet
Kulturdepartementet

Vår ref.: 16/65/ST

Dato: 18.10.2016

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Norsk teater- og orkesterforening (NTO) om Prop. 1 LS S (2016-2017) *Skatter, avgifter og toll 2017*, hvor vi anmoder om en forenkling av merverdiavgiftssystemet ved at dagens merverdiavgiftsunntak for omsetning av billetter til musikk og scenekunst fjernes.

NTO er arbeidsgiver- og interesseforening for profesjonelle, offentlig støttede virksomheter innenfor musikk og scenekunst. Foreningen representerer en omfattende infrastruktur av forskjelligartede virksomheter. Våre 46 medlemmer består av nasjonale og regionale institusjoner, samt offentlig støttede produserende og programmerende teatre, scener, orkestre, musikkensembler og kor.

I 2015 sto disse for nærmere 12 000 forestillinger/konsserter, et totalt publikumstall på nærmere 2,5 millioner, og et samlet bruttobudsjett på over 3 milliarder kroner.

Vennlig hilsen

Norsk teater- og orkesterforening

Åse Ryvarden
styreleder

Morten Gjelten
direktør

FORENKLING AV MERVERDIAVGIFTSSYSTEMET

NTO anmoder om at dagens merverdiavgiftsunntak for omsetning av billetter til musikk og scenekunst fjernes, og at disse områdene innlemmes i avgiftssystemet med lav sats. En slik lovendring vil bidra til betydelig forenkling og et mer enhetlig regelverk for kultursektoren.

Endringen i merverdiavgiftsloven i 2010 medførte at kinoer, museer, gallerier, opplevelsessentre og fornøyelsesparker i dag er underlagt avgiftsplikt med lav sats for billettomsetningen, mens avgiftsunntakene for salg av billetter til konserter og teater-, opera- og ballettforestillinger ble videreført. Det foreligger derfor heller ikke fradragsrett for inngående merverdiavgift for anskaffelser som skal brukes i sistnevnte virksomheter.

Den vedtatte lovendringen var i strid med kulturmomsubvalgets forslag om en såkalt «breddemodell» som innebar at adgang til de fleste former for kulturarrangementer skulle omfattes av avgiftsplikten i merverdiavgiftsloven med lav sats (NOU 2008:7).

Etter vårt syn bør det tillegges adskillig vekt at en slik «breddemodell» vil bidra til et enklere og mer enhetlig og oversiktlig regelverk for kultursektoren. Vi viser også til utredningen *Kunstens autonomi og kunstens økonomi*, hvor det tas til orde for at avgiftsregelverket for kunstfeltet utredes nærmere med sikte på et mer oversiktlig og helhetlig regelverk som gir lavere administrative kostnader.

Det er samtidig viktig å vurdere løsninger som sikrer at man i størst mulig grad unngår mulige uheldige konsekvenser for aktører i deler av bransjen, herunder for produsenter uten offentlig støtte og artister som selv eller sammen med andre arrangerer konserter mm.

Spørsmålet om kultur moms ble aktualisert med at Stavanger Konserthus og Kilden Teater- og Konserthus ble varslet om krav om tilbakebetaling av merverdiavgift som er kompensert i henhold til lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. Kravet er hjemlet i konkurransebestemmelsen i kompensasjonsloven. NTO er glad for at kravene ble betydelig redusert etter ny fortolkningsuttalelse fra Finansdepartementet om konkurransebegrensningsregelen.

Endret fortolkning innebærer imidlertid ingen langsiktig løsning. De kommunale kulturhusene må i dag forholde seg til et absurd regelverk hvor skattedirektoratet skal avgjøre hva som er «kunstnerisk» aktivitet, og hva som er «kommersiell» aktivitet i konkurranse med andre – og dermed ikke kompensasjonsberettiget. Metoden for fordeling mellom kompensasjonsberettiget og ikke-kompensasjonsberettiget bruk gir også det utilsiktede resultatet at det vil lønne seg å drive utleieaktivitet i stedet for egenproduksjon når det gjelder visse typer arrangementer. En tilpasningskonsekvens blir at kulturhusene oppretter egne juridiske enheter som står for arrangementer som skattedirektoratet anser som økonomisk aktivitet og leier ut lokalet til enheten. Dette har neppe vært lovgivers intensjon.

Dersom omsetningen av billetter til konserter og teaterforestillinger blir avgiftspliktig, vil kommunale kulturhus kunne få fradragsrett etter merverdiavgiftsloven, og man unngår i all hovedsak utfordringene knyttet til kompensasjonslovens konkurransebestemmelse. Samtidig vil man kunne oppnå avgiftsmessig likebehandling mellom kommunale og private eiere av kulturhus og lignende.

For en nærmere begrunnelse og redegjørelse for forslag til endring av merverdiavgiftsloven viser vi til felles [brev fra NTO og Spekter](#) fra NTO og Spekter til Finansdepartementet, samt vedlagte notat fra Ernst & Young utarbeidet etter oppdrag fra NTO.

I Finansdepartements svar på dette, i brev av 7. desember 2015, vises det til Skattemeldingens (Meld. St. 4 (2015-2016)) uttalelse om at departementet vil vurdere å inkludere flere områder i merverdiavgiftssystemet. Vi finner likevel ikke spor av en slik vurdering i budsjettforslaget.

Våre medlemmer

NTO har 46 medlemsorganisasjoner innenfor musikk og scenekunst. Medlemmene består av nasjonale og regionale institusjoner, samt offentlig støttede produserende og programmerende teatre, scener, orkestre, musikkensembler og kor.

MEDLEMSOVERSIKT:

Scenekunstinstitusjoner

[Akershus Teater](#)
[Bergen Nasjonale Opera](#)
[BIT Teatergarasjen](#)
[Black Box teater](#)
[Brageteatret](#)
[Carte Blanche](#)
[Dansens Hus](#)
[Den Nationale Scene](#)
[Den Norske Opera & Ballett](#)
[Det Norske Teatret](#)
[Det samiske nasjonalteatret Beavivás](#)
[Dramatikkens hus](#)
[Haugesund Teater](#)
[Hordaland Teater](#)
[Hålogaland Teater](#)
[Kilden Teater- og Konserthus](#)
[Nationalteatret](#)
[Nord-Trøndelag Teater](#)
[Nordland Teater](#)
[Norsk scenekunstbruk](#)

[Oslo Nye Teater](#)

[Riksteatret](#)
[Rogaland Teater](#)
[Scenekunst Østfold](#)
[Sogn og Fjordane Teater](#)
[Teaterhuset Avant Garden](#)
[Teater Ibsen](#)
[Teater Innlandet](#)
[Teater Manu](#)
[Teatret Vårt](#)
[Trøndelag Teater](#)
[Årjelhsaemien Teatere](#)

Musikk institusjoner

[Barokkanerne](#)
[BIT20 Ensemble](#)
[Det Norske Blåseensemble](#)
[Det Norske Kammerorkester](#)
[Det Norske Solistkor](#)
[Edvard Grieg Kor](#)
[Nordnorsk Opera og Symfoniorkester](#)
[Norsk Barokkorkester](#)
[Oslo-Filharmonien](#)
[Kulturtanken DKS, tidligere Rikskonsertene](#)
[Riksscenen](#)
[Stavanger Symfoniorkester](#)
[Stiftelsen Harmonien](#)
[Trondheim Symfoniorkester](#)